

Olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hali yasalarına karşı

İşçi sınıfı direnecek!

Emperyalizm, Kriz ve Türkiye

Bugün, uluslararası politikanın ekseninde, Sovyetlerde ve Doğu Avrupa ülkelerindeki alt-üst oluşun yarattığı boşluğu, ABD emperyalizmi tarafından çeşitli politikalarla doldurulma girişimleri yatmaktadır. Bu "Yeni Hegemonik Düzen" in oluşturulma biçiminin en dolaysız ve açık somutlaşmasının sahnesi ise Ortadoğu'dur. Ülkemizin de orta yerinde bulunduğu Ortadoğu labirenti.

ABD'nin Ortadoğu'da sahnelemeye çalıştığı manevralardan birinin adı "Alacakaranlık Harekati"dir. Bu hareket projeleri, ABD emperyalizmiyle içiçe geçen Türkiye egemen sınıflarının da politikalarını belirlemekte ve ülkemiz bu alacakaranlık kuşağında boğulmaya çalışılmaktadır.

ALACAKARANLIK KUŞAĞINDA TÜRKİYE

Bugün, ülkemizdeki politikaların ekseninde, ekonomik, siyasal ve toplumsal alanlarda farklı düzeylerde içiçe geçen bir krizin yarattığı boşluğu çeşitli siyasal güçler tarafından doldurulma girişimleri yatmaktadır. Bu üpik kriz durumu, halk güçlerinin genelde güçlü örgütlenme ve politik araçlara sahip olmaması nedeniyle daha çok sistemin savunucuları arasında, siyasal temsil düzeyinde sürmekte ve halk güçlerinin sahneye çıkması oranında derinleşip boyulanmaktadır.

Özal'ın bu iktidar olma boşluğunu doldurma ve krizi çözme yöntemi "kriz yöntemi"dir. Kriz yöntemi, egemen güçlerin -ya da bir kesiminin- olağanüstü koşullara, olağanüstü yöntemlerle müdahale etmeye çalışarak, toplumsal güçler dengesinin her türlü politikaya -özellikle şiddet yöntemlerine- başvurarak kendi lehine çevirme, gündemi elinde tutma ve diğer toplumsal güçleri kendi gündemi etrafında sürükleyerek dağıtma biçimlerinde gerçekleştirilmektedir.

Özal, içiçe geçen ekonomik, toplumsal ve siyasal krizi, bu krizleri besleyen Körfez kriziyle çözmeyi hesaplamaktadır. Körfez kriziyle gündeme getireceği şiddet politikalarını, bu vesileyle yürütmenin başrolü oynayacağı bir başkanlık sistemi kurmak için kullanmaya ve böylece 12 Eylül programını tamamlamaya çalışmaktadır. Bu politikalar Özal'a, uluslararası planda rahat bir manevra alanı sağlamakta; Türkiye'nin dış politikasını tamamen ABD çıkarları doğrultusunda bir savaş eksenine oturtan Özal bir yandan emperyalist güçlerin sempati ve desteğini kazanmaya çalışırken, diğer yandan da ABD yönetimiyle girdiği yakınlığı, iç politika malzemesi olarak kullanmayı amaçlamaktadır.

Irak'a karşı yaptırımları gözü kapalı uygulamaya koyan, gerici Arap yönetimlerini destekleyen

■ Bugün yüzbinlerce işçinin toplu sözleşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış, "Zonguldak Grevi" ve metal grevleri başlamıştır; tekstil, kağıt, hava ulaştırma, petro-kimya grevleri ise kapıdadır

■ Bugünkü krize devrimci demokratik bir müdahale yolunun yaratılması herşeyden önce, işçi sınıfının ekonomik sorunlar etrafında şekillenen mücadelesinin siyasal mücadeleye bağlı kılınmasıyla mümkündür.

■ Kendiliğinden ve ekonomik nitelikli bilincin demokrasi bilincine dönüştürülmesi ve işçi sınıfı muhalefetinin siyasallaştırılması konusunda devrimcilere düşen görev, dar gurup çıkarlarını bir kenara bırakıp birleşik toplumsal muhalefeti yaratmak için çalışmaktır.

Bazı günler vardır, kimse için bir anlam taşımaz. Sıradan bir gün gibi yaşanır ve tüketilir. Bazı günler vardır, sınıflar mücadelesinde bir dönüm noktası oluşturur. Günlerce öncesinden herkes onu konuşur, o güne hazırlanır. Tüm çabalar o gün için yoğunlaşır ve o günde bu çabaların somutlaşması, o günden sonraki günleri, haftaları, ayları belirler. Bugün herkesin gündeminde başyeri alan bir gün var: 3 Ocak. Haftalardır bütün ülkenin gündeminde yer alan "Zonguldak Grevi"nden sonra herkes tarafından konuşulmaya başlanan 3 Ocak, "Zonguldak Grevi"nden ayrı bir gündem değildir. Aksine "Zonguldak Grevi"nin yakışı meşalesinin aydınlatığı Türkiye işçi sınıfının mücadelesinde özel bir dönüm noktası olmaya aday görünen ve her yerin birer Zonguldak olması amacını taşıyan bir gündür 3 Ocak...

Çünkü "Zonguldak Grevi" nasıl ülkemizde sahnelenmeye çalışılan karanlık politikaların yanbaşı-

da ve giderek güçlenen biçimde toplumsal muhalefetin kıvılcımlarını çakmışsa, 3 Ocak da bu kıvılcımları tüm işçi sınıfına ve toplumsal muhalefetin her kesimine yaymayı ve bütün ülkeyi bir yangına dönüştürmeyi hedefleyen bir gün olmalıdır. Kör bir maden ocağının karanlığına boğulmaya çalışılan ülkemizde Zonguldak'ta yanan madenci lambalarının ışığı, 3 Ocak'ta bütün ülkenin göklerini aydınlatmalıdır.

Uzun bir zamandır toplumsal muhalefet, gittikçe yükselen biçimlerde mücadele etmekte ve örgütlenmeye çalışmaktadır. Memurların Temmuz eylemliklerinden sonra, yürüttükleri sendikalaşma çabası meyvelerini vermektedir. Eğitimcilerin Eğitim-Sen başvurusunu, belediye memurlarının Tüm-Bel-Sen başvurusu izlemektedir. Sağlık, maliye, PTT, demiryolları, tarım-orman işkolunda sendikalaşma çabaları ise sürmektedir. Öğrencilerin merkezileşme çabalarının sonuçlanması, öğrenci örgüt-

lülüğünü bir adım daha ileri süratırken, toplumsal muhalefetin ekseninde yer alan işçi sınıfı bu sonbaharla birlikte yeni bir döneme girmiştir. Görünen odur ki, toplumsal muhalefetin birleşik mücadelesi işçi sınıfı mücadelesinin etrafında şekillenecek, bu da krizin seyrini derinden etkileyecektir. Bugün yüzbinlerce işçinin toplu sözleşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış, "Zonguldak Grevi" ve metal grevleri başlamıştır; tekstil, kağıt, hava ulaştırma, petro-kimya grevleri ise kapıdadır. Küçükü büyüklü birçok işyerindeki işçiler önümüzdeki döneme grevle girecek, kendi örgüllüklerini sinaya-cak, sendikalarıyla nereye kadar gidebileceklerini öğrenecek, siyasal iktidar uygulamalarıyla yüzyüze gelecek ve bunlara ne kadarını etkisizleştirebileceklerini göreceklerdir.

Özal, ülke içinde de TBMM'yi tekeline aldıktan sonra Anayasa Mahkemesi'ni ANAP'laştırmaya, yargı organlarını etkisizleştirmeye ve orduyu denetim altında tutmaya çalışıyor. İşçilere karşı TİSK'i, MESS'i, KIPLAS'i, KAMUSEN ve TUGİS'i ortak bir stratejiyle yönetirken, Doğu ve Güneydoğu'da kanlı uygulamalara, toplu sürgünlere zemin hazırlayan olağanüstü hali büyük kentlere yayma hazırlığı yapıyor.

Bütün bu uygulamaları Özal'ın kişisel diktatörlük özlemleriyle açıklamak yanlışlıktır. Karşı karşıya olduğumuz her şey kişilerin ötesinde sistemin manşetini oluşturuyor. Çünkü sistem, "tek adam" ve "tek parti"yi zorunlu kılmakta, bu anlamda Özal-Demirel-Inönü her yaşamsal konuda tek vücut olabilirken ANAP-SHP-DYP tek parti haline gelebilmektedir. Özellikle krizden çıkış yolları tartışılırken ANAP-SHP-DYP düzenin yeniden onarılması yönünde birleşmekte, fakat bunun gerçekleşme biçimlerinde ayrışmaktadırlar.

Özal'ın kriz uygulamalarına ve başkanlık sistemi kurma girişimlerine muhalefet partileri kendi güç alanlarını daralttığı, ölüme karşı çıkmakta, krizden demokratik bir çıkış, halk güçlerinin sıkıntılarını çözmeye gibi kaygılar taşımamaktadırlar. Özal'ın kriz politikaları kendi alanlarına dokunduğu ölçüde "sine-i millet"e dönme çağrılarını yapmaktadırlar. Bugün her şeyi çözümlenmiş gerilim manevralarına girişmektedirler. Varolan iktidarı boşluğunu bir erken seçim kanalıyla kendileri doldurmaya çalışmakta bunun için de "milletin sine-sini" kullanmayı, böylece yükselen toplumsal muhalefetin dinamiklerini kendi kanallarına akmasını sağlamayı düşünmektedirler.

Ordunun bu boşluğu müdahaleci muhtura gücünde bir istifa dilekçesiyle gündeme sokulmuştur. Ordunun bu müdahale biçiminin, özellikle Körfez krizi etrafında ortaya çıkmasının ordunun barışçılığı olarak yorumlanması ciddi bir yanılsamadır. Yıllardır Doğu'da ve Güneydoğu'da bir iç savaşın varlığını gören ordunun, barışçı bir politikadan yana olduğunu düşünmek safdilliktir. Bu müdahalenin kaynağında iktidarı boşluğunun Özal tarafından doldurulmasının ordunun etki alanında yaratacağı daralmalara karşı bir tepki, ANAP uygulamalarının çeşitli egemen siyasal kesimlerde doğurduğu hoşnutsuzlukları kucaklamaya çalışan bir atak, özellikle işçi sınıfı ve kamu çalışanları başta olmak üzere bütün halk kesimlerinde mayalanan toplumsal muhalefetin önünün kesilmesini amaçlayan bir girişim düşüncesi yamaktadır. Özal'ın kriz politikalarına karşı atığa geçen güçler sadece parlamenter muhalefet ve ordu değildir. Tekelci burjuvazinin bir kesimi, geleneksel devlet bürokrasisinin temsilcileri çeşitli biçimlerde bu tepkiye katılmaktadırlar. TUSİAD'ın irticayı hedefleyen eğitim semineri, MIT'in, polis örgütü ve İçişleri Bakanlığı'ndaki şeriatçı akımların etkileri konusunda verdiği brifing, öğretim üyelerinin laiklik gösterileri Özal'a karşı burjuvazi ve devlet içinden yükselen muhalif sesleri açığa çıkarmaktadır. Laik cephe biçiminde şekillenene bu tepkiler, kontrol edilmiş tartışmalarında ve savaş konusunda köşeye sıkışan generallerle puan kazandırırken, gerçek bir toplumsal muhalefetin eksenini sınıfsal motiflerden, laik-şeriatçı cephe çatışmasına yöneltme çabası içinde taşımaktadır. Bu iktidarı boşluğuna Türk-İş de bulunduğu yerden müdahale etmeye çalışmakta ve hiçbir zaman gerçek anlamda uygulamaya koyamayacağı genel grev sopasını sallayarak erken seçim kervanına katılmaktadır. Bir günlük işe gitmeme kararıyla genel grev sloganının içini boşaltmaya çalışan Türk-İş, bir hükümet değişikliğiyle düzenin yeniden üretilmesini amaçlamakta ve rolünü böylece üstlenmeye çalışmaktadır.

Siyasal düzeydeki bu kamplaşma, krizin derinleşmesini, ABD emperyalizmi ve tekeli sermayenin kararlarına hâlel getirilmeden bu krizi çözmeye yönelik girişimler arasında bir kamplaşmadır. Sahnenin "dış aktörü" ABD ise çeşitli siyasal, diplomatik ve ekonomik manevralarla derinleşmekte olan krizi, bir yandan Özal eliyle çözmeye, diğer yandan da başka alternatiflerin kanallarını yaratmaya çalışmaktadır. Özal'a övgüler düzerken, muhalif güçlerle de köprüler kurmakta, Zonguldak'ta incelemelerde bulunmakta, Doğu ve Güneydoğu'daki her gelişmeyi yakından izlemektedir.

ABD'nin bu çok yönlü politikaları Türkiye'deki gidişin yaratacağı gelişmelerden duyulan kaygının açık bir ifadesidir. Çünkü her alacakaranlıkta karanlık ve aydınlık iç içedir. Bir alacakaranlıktan kör karanlığa mı yoksa şafağa mı geçileceği gerçek bir sınıf mücadelesinin dinamikleriyle belirlenen bir olgudur.

KRİZE MÜDAHALENİN İKİ YOLU

Derinleşen krize müdahale etmenin iki ana yolu vardır. Bu yollardan birincisi, egemen sınıfların politik terahilerinin çerçevesinde, sermaye çevrelerinin kurumlarıyla ve siyasal iktidarı dolayısıyla toplumsal muhalefet güçlerinin şiddet yoluyla dağılıp boğularak ve/veya kısmi makaylarla içerilerek geçleştirilmesidir. Toplumsal kutuplaşmanın sınıf mücadelesi ekseninden tali ayrımlara taşınması ve böylece halk ile oligarşi arasında ki çelişimin üstünün örtülmesi amacıyla taşınmaktadır.

Sonuçta düzen içi makaylarla, erken seçim ya da kısmi düzenlemelerle krizin konjonktürel dinamiklerinin yokedilmesi ve halkın demokratik hak ve özgürlük istemlerinin görmezden gelinerek krizin "bitirilmesi" hedeflenmektedir.

İkinci müdahale yolu demokratik olan yoldur. Mevcut krize tüm emekçi kitlelerin, demokratik hak ve istemleri çerçevesinde kendi öz örgütleriyle müdahale etmesi, halkın yaşamsal sorunlarının köklü çözümüne hizmet edecek demokratik mevzi kazanımların yaratılması ve siyasal çalışmanın egemen sınıflar içi kutuplaşmalardan, oligarşi ve halk arasındaki çelişime çekilmesi amacıyla taşınmaktadır. Bunun biçimi güncel taleplerin kucaklanıp yükseltilmesi ve bu taleplerle, tarihsel-sınıfsal talepler arasındaki bağın kurulmasıdır.

Bugün mevcut krize demokratik bir müdahale yolunun yaratılması, emekçi halkın kendi gücüne dayanarak örgütüllüklerini yaratıp geliştirilmesi; ekseninde işçi sınıfının bulunduğu birleşik toplumsal muhalefetin, devrimci demokrasi mücadelesinin yükseltilmesi ve Türkiye'nin her köşesinin birer Zonguldak haline getirilmesi ile mümkündür.

Bu nasıl olacaktır?

İşçilerin ekonomik sorunlardan kaynaklanan muhalefeti, sorunların kapsamından dolayı çok genel bir hal almış ve bir "genel grev" sloganı her kesim tarafından telafuz edilir olmuştur. İşçi sınıfının bugünkü gerçeklerinden bir diğeri ise, sınıfın kendi örgütüllüklerinin zayıf olması ve daha çok sendikalar çerçevesinde sıkışmış kalmasıdır.

Bugünkü krize devrimci demokratik bir müdahale yolunun yaratılması her şeyden önce, işçi sınıfının ekonomik sorunlar etrafında şekillenen mücadelesinin siyasal mücadeleye bağlı kılınmasıyla mümkündür. Bu da, sendikalar çerçevesinde sıkışmış kalan örgütüllüklerin, İşyeri Komite ve Konseyleri temelinde yükselen gerçek örgütüllükler haline dönüştürülmesi ve sınıfa işyerlerinden sendika üst yönetimlerine dek uzanan bir söz, karar, denetim yetkinliğinin de kazandırılmasıyla gerçekleştirilebilir. Halkın kendi örgütüllüklerinin, ortak sorunlar etrafında bir araya getirilmesi ve geniş halk kesimlerini bağrımda toplayan bir mücadele hattının izlenmesi kaçınılmaz bir görev olarak tüm devrimci-demokrat güçlerin önünde durmaktadır.

Başta işçi sınıfı olmak üzere toplumsal muhalefetin tüm kesimleri bu döneme siyasal duyarlılığı büyük ölçüde artmış olarak girmektedir. Ama bu siyasal duyarlılığın kendiliğinden siyasal bilince ve giderik siyasal mücadelesinin ortak iradesine dönüşmesi beklenmemelidir. Bu noktada devrimcilerle, sosyalistlerle büyük görevler düşmektedir.

Kendiliğinden ve ekonomik bir bilincin dönüştürülmesi ve işçi sınıfı muhalefetinin siyasallaştırılması konusunda devrimcilerle düşen görev, tehlike ve başarıyı iç içe taşımaktadır. Sosyalistler eğer bugünün somut koşullarını, sınıfa sosyalistler arasındaki açıklığı doğru tahlil edemez ve doğru politikalar uygulamazlarsa, işçi sınıfının nesnel olarak gelişen devrimciliği gerileyecek ve sendikalar çerçevesine daha da çok sıkışacaktır. Bugün tüm sosyalist çevreler, işçi sınıfı üzerine projeleri olan tüm devrimci-demokrat güçler, dar grup çıkarlarını bir yana bırakıp toplumsal muhalefetin ortak sorunları etrafında bir araya gelmek ve işçilerin örgütü gücünü yaratmak için çaba göstermek zorundadır.

Toplumsal muhalefetin ve işçi sınıfının ekonomik-demokratik örgütlenmeleriyle devrimci örgütlenmeleri birbirine karıştırmadan, kafalarındaki programları sınıfa dayatmadan, işçileri memurları, halkın tüm kesimlerini kendi sorunları etrafında yakalayıp işe buradan başlamak ve toplumsal mücadeleyi siyasal istemler doğrultusunda dönüştürmeye çalışmak gereklidir.

Zonguldak madencilerinin direnişini tüm ülkeye yaymak, metal, kağıt, tekstil işçilerinin grev ve direnişlerine sahip çıkmak; tüm işçi sınıfını kucaklamak gereklidir. Memurların sendika istemlerini yükseltmek, 657 zincirinin parçalanması için çaba göstermek; üniversitelerin mücadelesini desteklemek gereklidir. Toplumsal muhalefeti onların olduğu alanda buluştuktan sonra durmamak, işçilerin sadece Türk-İş ve "muhalefet" partilerinin "genel grev" sloganının peşine takılmalarına müdahale etmek, gerekirse sendika bürokrasilerine rağmen fabrika

fabrika, işkolu işkolu grevleri yükseltmeye çalışmak ve tüm ülkenin bir Zonguldak haline gelmesi için uğraşmak gereklidir.

İşçilerin, memurların, toplumun tüm muhalif kesimlerinin içinde bulundukları krizi, kısmi ekonomik kazanımlara aşma isteklerini birleştirmek ve mücadeleyi siyasi boyuta sıçratmak gereklidir. Yani işçilerin, daha fazla ücret taleplerinin, memurların daha yüksek zam arayışlarının tüm anti-demokratik uygulamalara karşı birleşik bir mücadeleyle dönüştürülmesi gerekmektedir. İşçilerin zamlı birlikte toplu sözleşme sisteminin ilgası ve Anayasa'nın demokratikleştirilmesini, memurların toplu sözleşmeli, grevli sendika hakkı; öğrencilerin YÖK'ün kaldırılması, özgür ve demokratik üniversite; velhasıl, örgütlenme ve direnme hakkını yok eden 12 Eylül uzantılarının külliyen yokedilmesi istemleri doğrultusunda birleşik mücadeleyi yükseltmeleri için çaba gösterilmeli ve devrimci demokrasi mücadelesinin, bu hatta sürdürülmesi sağlanmalıdır. Bu mücadeleyi gerçekleştirecek örgütüllüklerin yaratılması için azami çaba gösterilmelidir.

3 OCAK DİRENİŞİ DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE DÖNÜM NOKTASI OLMALIDIR.

İşçi sınıfının ürettiği kaynaklanan güçlerinin dayamasıyla ve "Zonguldak Grevi"nin açılmasıyla gündeme gelen 3 Ocak'ın, tam da bu karar alan Türk-İş tarafından içeriği boşaltılmaya çalışılmaktadır. Genel bir direniş günü olması gereken 3 Ocak, pijamalarla evde oturulan genel bir eylemsizlik haline dönüştürülmeye çalışılmaktadır.

İşilmektedir. Türk-İş'in bu tavnu, işçi sınıfının mücadelesini evlere hapsedmek ve alanlara taşınmasını önlemek amacıyla gülmektedir. Böylece bütün işçi sınıfı içinde genel kabul gören "genel grev" sloganı geçitirilmeye çalışılmaktadır. Siyasal iktidarı baskı ve tehdit aracılığıyla, işçi sınıfını sindirmeye ve yükselen mücadeleyi yokerleştirmeye hedeflemektedir. Savaş hali ve olağanüstü hal uygulamalarını gündeme getirerek ülkeyi emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda bir diktatörlüğe yönetme çabasını gülmektedir. Ülkemiz emekçi halkların kanyıla, canıyla beslenecek emperyalist bir savaşa sokulmaya çalışılmakta ve böylece ülkemizin geleceğine ipotek konmak istenmektedir.

Bundan dolayı 3 Ocak, sadece tükenecek toplu sözleşme ve grevlerin çözümüne amacıyla taşınmamalı, genelde uygulamaya çalışan egemen sınıf politikalarını etkisizleştirmeye hedeflenmelidir. Bundan dolayı 3 Ocak, sadece işçilerin değil toplumsal muhalefetin bütün kesimlerini kucaklamalı ve alanlara taşınmalıdır. 3 Ocak direnişi, o güne sınırlanamamalı, savaşa karşı, olağanüstü hale karşı, Kürt halkına uygulanan sürgün ve kılara karşı, kalıcı demokratik mevziler kazanıncaya kadar, emekçi halkların talepleri karşılanuncaya kadar, 12 Eylül'ün bütün faşist uygulamaları yokedilinceye kadar sürekli hale getirilmelidir. 3 Ocak'ta her yer Zonguldak olmalı, her yer Zonguldak olana kadar her gün 3 Ocak haline getirilmelidir.

Sınımlar, demokrasi için halkların birleşik direniş mücadelesini yaratmak ve yükseltmek.

3 OCAK DİRENİŞİ İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİNDE BİR İVMEYİDİR!

İŞYERİ VE GREV KOMİTELERİNİ OLUŞTURALIM, GREVLERİ VE DİRENİŞLERİ YAYGINLAŞTIRALIM!

Sahibi: Çetin UYGUR, Yazı İşleri Müdürü: Soner KIZILKAYA, Adres: Prof. Kazım I. Örkün Cad. Hüdaşevdi Han 3/5 Çarşıoğlu - İST. Tel: 528 16 73, Basıldığı Yer: SERLER Matbaası